

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK

Oponentský posudek

Název: Zajištění hygienické péče o dutinu ústní u hospitalizovaných pacientů s deficitem soběstačnosti

Autor práce: Bc. Renata Vytejková

Oponent: PhDr. Pavla Pavlíková

Volba tématu:

Potřeba čistoty a hygieny patří mezi základní lidské potřeby. Nedílnou součástí je hygiena dutiny ústní. Diplomantka zvolila zdánlivě jednoduché téma, ale pro pacienta nesmírně důležité. Zajištění hygienické péče o dutinu ústní zejména u pacientů s deficitem soběstačnosti bývá mnohdy ošetrovatelským personálem během hospitalizace opomíjeno. V odborné literatuře je to téma, které je u hospitalizovaných nemocných s deficitem soběstačnosti řešeno zřídka. Téma diplomové práce vidím jako aktuální a potřebné.

Cíl práce:

Cílem teoretické části je popsat péči o dutinu ústní u hospitalizovaných pacientů s deficitem sebedpěče.

Cílem výzkumné části je zmapovat problémy, které souvisejí s poskytováním ošetrovatelské péče v oblasti hygieny dutiny ústní, interpretovat pocity nesoběstačného pacienta, které vnímá v souvislosti se zajištěním hygieny dutiny ústní. Ke stanoveným cílům diplomantka formulovala 5 problémů.

Teoretická část:

Teoretická část obsahuje 17 kapitol, ve kterých diplomantka popisuje význam hygienické péče o dutinu ústní, faktory ovlivňující péči, hierarchii potřeb se zaměřením na hygienu a tělesnou čistotu, význam a hodnocení soběstačnosti, začlenění hygienické péče do vybraných ošetrovatelských modelů. Dále pojednává o anatomii, fyziologii, patologii dutiny ústní. Zabývá se ústní hygienou, prostředky pro ústní hygienu, metodami čištění zubů, faktory ovlivňující kvalitu ústní hygieny u nemocných s deficitem sebedpěče. V poslední kapitole porovnává, jak byla vyučována

a praktikována ústní hygiena v různých časových obdobích a cituje vybrané učební materiály /J.Roušarová r.1949, V.Henderson r.1960, M.Staňková r.1973, Z.Mikšová a kol. 2006/. Cením si zejména kapitol 2.6, 2.16, 2.17. Jednotlivé kapitoly jsou obsahově vyvážené, dobře zvolené a strukturované.

Empirická část:

- **Užité metody výzkumného šetření**

Pro zpracování výzkumného šetření byl zvolen výzkum kvalitativní s prvky výzkumu kvantitativního. Stěžejní metodou bylo pozorování, kterým diplomantka sledovala způsob provádění péče o dutinu ústní a pomůcky, které byly poskytnuty pacientovi, jakými pomůckami pro péči o ústní hygienu disponovala vybraná oddělení. V rámci fyzikálního vyšetření sledovala stav dutiny ústní.

Další zvolenou metodou byl strukturovaný rozhovor. Pro registraci informací zjištěných rozhovorem i pozorováním byl použit písemný záznamový arch. Záznamový arch obsahoval 4 hlavní části : úvod, část, která byla zaměřena na sestru a oddělení, část zaměřená na pacientovy problémy, poznámky doplňující důležité informace.

- **Charakteristika zkoumaného vzorku**

Výzkumný vzorek tvořilo 65 respondentů z 8 ošetrovacích jednotek interního či chirurgického typu ve 3 zdravotnických zařízeních lišících se svou velikostí.

- **Výstupy, výsledky, jejich přínos**

Výsledky výzkumu jsou přehledně interpretovány ve vztahu k předpokládaným problémům v pořadí, které odpovídá jednotlivým oddílům záznamového archu. Jsou vyhodnoceny v 7 tabulkách a 31 grafech. Následuje analýza výsledků šetření dle jednotlivých oddělení podle předpokládaných problémů.

V diskusi se studentka zamýšlí nad možnými důvody zjištěných výsledků.

Výzkumné šetření ukázalo, že spokojenost pacientů se zajištěním hygieny dutiny ústní je podmíněna úrovní návyků pacientů, ukazuje na nedostatečné vybavení oddělení pomůckami pro účel ústní hygieny v případě, že pacient nemá své. Frekvence provádění hygieny dutiny ústní je nízká a nedostatečná. Zarazily mě zejména výsledky položky „Kdy jste zvyklý/á/ si čistit zuby a jaké prostředky doma používáte“, 18% dotázaných si během hospitalizace nečistil/y zuby vůbec.

Literatura a práce s literaturou:

Seznam použité literatury uvádí 37 pramenů, z toho 4 zahraniční, 3 internetové odkazy. Diplomantka prokázala dobrou orientaci v literatuře. Některé citace v textu nejsou správně uvedeny, zejména rozlišení přímé - nepřímé citace /s.8, s.9, s.15, s.16, s.22, s.26, s.28, s.51-52.../. Odkud je čerpán text na s. 22-24, s.39-42, není uveden odkaz. Seznam literatury neodpovídá citační normě.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost

Diplomová práce má 88 stran textu. Text je přehledně členěn do dílčích kapitol. Práce je psána čtivým jazykem. Po formální stránce jsou v práci drobné překlepy /s.3 4.ř, s.7 6.ř, s.12 14.ř, s.15 5.ř, 10.ř zdola, s.26 11.ř, s.29/, bohužel i gramatické chyby /s.40, s.41, s.56/. Některé strany /s.24, 21, 29, 32, 54/ nemají srovnán okraj textu, některé nadpisy jsou zarovnané na okraj, jiné na střed /2.8, 2.9, 2.11/. Anatomické obrázky bych nezačleňovala do textu, ale do příloh. Číslování položek v interpretaci výsledků se neshoduje s číslováním položek v záznamovém archu, 2 položky mají č.18.

Kvalita příloh:

V diplomové práci jsou 3 přílohy, na které však v textu chybí odkazy.

Celkové hodnocení práce:

Z diplomové práce vyplývá hluboký zájem diplomantky o zpracovanou problematiku. Cením si zejména volby tématu a úsilí studentky věnovat se zdánlivě samozřejmé problematice – hygieně dutiny ústní. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- Jaká doporučení pro praxi by jste formulovala na základě Vašich výsledků ?
- Jakou oblastí nastíněných problémů v uspokojování potřeby hygieny by jste se chtěla dále zabývat ?
- Co je standardizovaný rozhovor a co je direktivní rozhovor ?

Návrh klasifikace: velmi dobře

V Praze 16.5.2007

Podpis oponenta:.....
Paola Parh!!!